

האישה שנתארמלה פרק שני כתובות

כו

עין משפט
נר מצוה

והטעמו - מפני שסתם חתוק מנפח באשפות ושראים מלווין עס : לערב - לנרדך הערב שמש : והחוקק כ"ד - קא ס"ד שעל פי כ"ד הקצוב בעיר היו חולקין לו תרומה בבית הגרנות ולקמיה פריך חי כ"ד לא היו חוקק היכא הויה חוקק : כתר דקנסיהו עורא -

ללוים ללא ליתבו להו כדאמר' ביבמות

כ"פ יש מותרות (דף פו): לוי ולא

לוי הוא - כלומר בלוי ליכא לספקוי

דהא אצבו כהן : למ"ד כו' - פלוגתא

היא ביבמות (סג) : בנכסי אצבו כו' אינה חוקק - להשביט מעליו קול הוילא

על אמו שהיא גרושה והוא חלל :

פשיטא - דהא אפי' הוא חלל יורש את אביו :

ר' שמואל היינו רבי אליעזר - דהא דלוי במקום שיש עוררין לא אמר

ר' שמואל דליהו חד נאמן וכו' אמר מעלין בנכוס שאין עוררין קאמר :

ד"א סבר ערער חז' היא ערער ואין אחד נאמן עליו להכשירו : ונפק

עניה קלא - קול בעלמא ולא עדות :

ואתחניניה - מן הכהונה עד שידקון את הדבר שמעלה הוא לכהונה :

ואסקיניה

ב"ק ק"ד

כ"ב פ"א: יבמות פו. מולין קלא:

[יבמות עד: פ"א: פ"ו]

[ע"פ פ"ו]

כ"ב נ"ב: קדושין ע"ג: גיטין ט"ב

במסכת לפי תומו - ווא"ט ומג"ל דהכי הוא דלמא ר' חייה העלה בן על פי אצבו במסכת לפי תומו ורבי העלה אח ע"פ אחיו אפי' בלא מסית ואר"י דמסתמא דכמאי דקטינא צברייתא מילתא דרבי עשה רבי מעשה ועוד דלוי אפטר דרבי העלה את

ע"פ אחיו ללויה אפילו בלא מסית

דהתם אין שייך לומר שצידו להאכילו מעשר למ"ד מעשר ראשון מותר לזרים :

מבית הספר - כקטן שלא לומר שהוא עבד כדאמר בסוף פירקין

(לקמן דף כח.) : **אין** בטר דקנסיהו עזרה - ולר"ע דקודם קנסא הוי דוקא

ללוי בטר קנסא אף לכהנים אבל לר"א בן עזריה דמקמי קנסא הוי

אף לכהן בטר קנסא הוי לכהן דוקא והא דמעשר ראשון חוקק לכהונה

האיתא כ"ל אלעזר בן עזריה ולא כר"ע ויש שמוחקין אין ומפרשים

דהא דקאמר בטר דקנסיהו עזרה הוי אפי' לר"ע דבטר קנסא הוי לר"ע

לכהן דוקא והוי כמו אלא ושיבוס הוא בידם דהא בכמה מקומות מוכיח

דמעשר ראשון ללוי אף בטר קנסא כדתן כ"פ כל הגט (גיטין דף ג')

המלוה מעות את הכהן ואת הלוי להיות מפרשים עליהן כו' וכן התם

בגמרא ישראל שלמך לכן לוי כור מעשר לחצ'ך בימי וצ"פ הרובע (מולין

קלא: וסג) פריך מעשר ראשון ללוי הוא וכן בכמה מקומות והיינו כר"ע

ועוד דלמ"ד קנסא לעניים היכי הוי חוקק לכהונה דאליכא דר"ע פליגי

כס"פ יש מותרות (יבמות פ"א: וסג) דאיכא למ"ד קנסא לכהנים ואיכא למ"ד

לעניים דלר' אלעזר בן עזריה הוי דוקא לכהן ואפי' לעשירים כמו קודם

קנסא דלא קנסם עזרא שהרי עלו ולמ"ד קנסא לעניים משמע התם

דוקא לעניים ולא לכהנים עשירים אפי' בימי עומאה דלית ליה דבימי

עומאה עניים הוו ועניים דהתם אין לפרש עניי לויים דוקא ולא עניי

ישראל והגיס דל"כ נשתכרו עניי לויים במה שלא עלו ועוד דמשמע התם אילו הוו כהנים בימי עומאה עניים לר"ע הוו שקלי אפי' דלענין חלוקת מעשר הוא כישאל דללוי ולא לכהן קאמר אלא לעניים בין עניי לויים ולמ"ד מעשר ראשון מותר לזרים שקלי אפילו עניי ישראלי אבל למ"ד אסור לזרים אין נראה שיתן לעניי ישראל כדי למכרו דמילתא דלתי לדי תפלה לא תתקינו רבין דאיכא למיחש דלמא חלל למיכלא לא נמיכילא לר"מ דלמך אסור לזרים כו' [ולר"ע לא הספיק עזרא את הלויים מכל וכל להסוותן לישראל וכהנים שלא יטלו עשירים לויים אלא עניי לויים בטרות עניות אלא ללויים בין עניים בין עניים חולקים לעולם כדמוכח בכל הגהו שהבאתי שהיו נוטלין בתורת לויית ועוד דר"ג בספינה שנתן מעשר ראשון לר' יהושע בן חנניא (מעשר שני

פ"ה מ"ט) אי בתורת עניות יהיב ליה אמאי לא יהב ליה נמי מעשר עני שהרי מעשר עני נתן לר"ע ומיהו יש לדחות דלעולם בתורת עניות נתן לו ומה שלא נתן לו מעשר עני לפי שהיו לו מאתים זוז דליתו טעול במעשר עני כדתן במסכת פאה (פ"ה מ"ח) אבל מעשר ראשון יטול אפי' יש לו מאתים זוז דהא איכא למ"ד דאפי' כהנים עשירים בימי עומאה עניים ניכרו ועוד דלא רלה ליתן כל מתנותיו לעני אחד :

בטרך דקנסיהו עזרה - לא אשכחן בהדיא בקרא דקנסיהו רק מלניו בעזרה (תמיהי י) והיה הכהן בן אהרן עם הלויים בעשר הלויים ואיכא למימר דה"ק כשיבאו הלויים לחלוק בבית הגרנות יבאו הכהנים עמהם ולר"א בן עזריה דבטרך קנסא דוקא לכהן לא משמע מהאי קרא דליכא למימר עם הלויים דקאמר קרא היינו לקבל מהם מעשר ראשון משלהם דהא משלהם לא קנסם עזרא כדמוכח בפרק הרובע (מולין קלא: וי"ל דלר"א בן עזריה לא נמנעו הלויים מכל וכל מליקן לבית הגרנות לחלוק במעשר כדאמר בסמוך דלמא חיקרי ויהיב ליה כל שכן בימי עזרא שדדיין לא פשע הקנסם שהיו חולקים בבית הגרנות ולכן נאמר שילכו הכהנים עם הלויים ולמ"ד קנסא לעניים הא דכתיב והיה הכהן היינו ככהן עני ומשום דכהנים עניים שכימו טפי לפי שאין כל כך עסוקים במלאכה אלא בעבודת בית המקדש וגם אין להם קרקעות נקט כהן וה"ה עניי ישראל למ"ד מעשר ראשון מותר לזרים וה"ר יוסף פירש מדרכתיב (במלאכי ג) הביאו את כל המעשר אל בית האוצר דבית האוצר היה לשכה שתיקן עזרא לתת שם תרומות הכהנים כדכתיב בעזרא (תמיהי י) וכיון שאומר להביא שם המעשר אל"כ של כהנים הוא וקיימא לן דמלאכי זה עזרא ולמ"ד לעניים נקט אל בית האוצר משום דכהנים עניים שכימו טפי כדפרישית אי נמי אל בית האוצר לא ליתן לכהנים אלא לתתן לעניים וה"ר אלתר הקשה דבאוק עזרא משמע שהמעשר היה ללוים דכתיב ואלעזר כי מניית הלויים לא נתנה (להם) ויבחרו איש לשדהו הלויים והמסוררים כו' משמע שהלויים והמסוררים היו חולקים ונרדך לומר דהא היה מקמי דקנסיהו עזרא אך קראי לא מוכחי הכי : **ודאמר** רבי יוחנן דברי הכל אין ערער כו' - נראה לר"י דר' יוחנן עיקר דבריו על משנתו ולהכי לא קא משני הכא ה"מ היכא דאיכא חוקק דשטרות כו' כדמשני בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף ע"ג) ואם תאמר והאילו ואמאי קאי היכי פריך מנייה התם ובפרק קמא דגיטין (דף ע"ג) גבי גט דלמא הא דקאמר ר' יוחנן דלא מהני ערער דהא היינו היכא דאיכא עד אחד דמכר דקטינא מעלין לכהונה על פי עד אחד ויש לומר דה"ש ידע דר' יוחנן אמסקא דיבר דבתחלה היה קול ואח"כ בא עד אחד להכשירו ולהסיר הקול ואתו צי תרי ואמרי דבן גרושה וכן מלוגה הוא דבכי האי גונגה ח"כ יוחנן דבעינן שנים אפי' הא דהעבד פוסל והעבד פוסל אינו פוסל : **אין** ערער פחות משנים - לחפוקי חד דלא לא משום חוקק דמסייע ליה לבעול בתחלה כברי הקול פוסל והעבד פוסל אינו פוסל : **אין** ערער פחות משנים - לחפוקי חד דלא לא משום חוקק דמסייע ליה לבעול בתחלה כבתרומה קודם שבה העבד המכשיר : **ואתא** עד אחד ואמר ידענא ביה דכהן הוא - לא בעי למימר דפליגי חי מעלין ע"פ עד אחד כשהקול פוסל דפשיטא ליה להס"ם דלא פסיל קול לר"ע כיון דאיכא עד וחוקק ועוד דקול לא הוי קרי עוררין : ואסקיניה

תוספות ר"ד

רשב"ג אומר וכו' רשב"ג היינו ח"ק פ"י ר"א שאין לומר שבמקום עוררין קאמר רשב"ג דמעלין לכהונה ע"פ עד אחד אלא במקום שאין עוררין ח"ק נמי ר"א. ואיסקריאש דבמצופין ואלעזר קמיפילי ובמקום שיש עוררין והכא במאי עסקין במיוחדתן באבוא דהאי דכתיב ונפק ע"ל[קלא]רבין גרושהוון : ולר"א דהא ודחניתי . פי' עד שברוק הקול אם היא אמת אם לא ואמא עד אחד ואמרי דענא ביה

הגהות מהר"ב

נמשורב
[א] ג'ה' האמר ר' יוחנן דבכי הכל אין ערער פחות משנים - ע"י חוס' דהא והאמר ונמדרשו רבין צמולין פה ע"ה דהי וקטילא לן :

[וע"פ חוס' שס"ו צ"ב ג'ב.]

